

Souborný katalog ČR

jako nástroj a výsledek spolupráce knihoven
(nejen v Jihočeském kraji) - novinky 2014

ŠKOLENÍ PRO KNIHOVNY JIHOČESKÉHO KRAJE
NOVÉ TRENDY
V ČESKÉ KATALOGIZAČNÍ PRAXI
JVK ČR - 19. LISTOPADU 2014

PHDR. EVA SVOBODOVÁ,
NÁRODNÍ KNIHOVNA ČR

Souborný katalog - charakteristika

- souhrn bibliografických záznamů fondů knihoven, které se na tvorbě konkrétního souborného katalogu podílejí
- podává informaci, ve které ze zúčastněných knihoven se konkrétní dokument nachází
- k informaci o umístění dokumentu v určité knihovně slouží sigla (lokační značka)

Souborný katalog jako nástroj pro ...

- **služby**
Kdo má hledaný dokument ? Kam si mám zajet, kam poslat obj. MVS ?
(uspokojení potřeb uživatele)
- **katalogizaci**
Byl hledaný dokument již zkatalogizován ?
převzetí záznamu (ušetření práce odborníků)
- **akvizici**
Byl hledaný dokument již koupen ?
Odebírá tento časopis někdo jiný (mohu odběr zrušit)
racionalizace akvizice (ušetření financí)
- **rešerši**
Jaké dokumenty vyšly k danému tématu ?
závisí na kvalitě záznamů – přítomnost MDT, klíčových slov

Souborný katalog ČR

- reálný centralizovaný heterogenní souborný katalog
- na Internetu dostupný od roku 1995
 - na adrese <http://skc.nkp.cz> (vyhledávání v SK ČR)
 - na adrese <http://www.caslin.cz> (informace o SK ČR)
 - v Národní knihovně ČR <http://www.nkp.cz> – Katalogy a databáze

Jeden z mnoha v ČR, ale který jiný má :

- 5.8 milionů záznamů (monografií, seriálů, „speciálů“)
- [z 384 knihoven](#) (seriály z cca 700 knihoven)

Co poskytujeme běžným uživatelům?

5

- možnost [vyhledat dokument](#) (i na mobilních zařízeních)
- možnost zjistit, která knihovna má dokument ve fondu
včetně možnosti zobrazit knihovny/vlastníky na mapě , ověřit, zda je dokument v dané knihovně právě dostupný (lokální záznam)
- prohlédnout si obálku knihy, obsah knihy
(využití obálkového serveru / SK ČR též přispívá scany obálek a obsahů) a anotaci knihy, pokud je v uvedena v záznamu
- možnost vytvořit citaci nebo seznam citací
- možnost propojit se do Google Book Search („plný“ text dokumentu)

Co poskytujeme běžným uživatelům?

- možnost zobrazit plný text (on-line verze), zobrazit digitální kopii (*DG připojena k 15.11.2014 k 112.681 záznamům*)
- *možnost objednat zhotovení digitální kopie (EOD)*
- propojit se ze záznamu časopisu, pokud ho někdo excerpuje
 - k bibliografickým záznamům článků (do [báze ANL](#), nebo přímo do [excerpující knihovny](#))

Knihovníkům SK ČR umožňuje

- objednávat pro uživatele dokumenty prostřednictvím MVS
- on-line editovat nebo přidávat údaje o vlastnictví dokumentu v SK ČR
- on-line editovat údaje v bázi ADR
- on-line připojit údaje o digitalizaci dokumentu (včetně možnosti požádat o přidělení čísla čnb)
- avizovat správci SK ČR prostřednictvím on-line formuláře chybu v záznamu nebo duplicitnost záznamu v SK
- u časopisů připisovat informaci o jejich excerpci

Knihovníkům SK ČR umožňuje

- exportovat záznamy z SK ČR (používá se u seriálů)
- stahovat záznamy za SK ČR přes protokol Z39.50 (MARC21 i UNIMARC)

letos snaha o zvýšení aktuálnosti SK ČR pro stahování záznamů, denní importy do SK ČR z NK ČR a [JVK ČB](#)

- kontrolovat správnost zpracování záznamů
(týká se knihoven, které dodávají záznamy do SK ČR v elektronické podobě / vytváření statistik o importech)
- **Objednat si školení pro knihovny**
 - o spolupráci se SK ČR (probíhá přímo na pracovištích jednotlivých knihoven)
 - doškolení pravidel (AACR2)
 - školení o využívání SK ČR – pro regiony

jsme zvyklí ... být stále v přechodu

- od systému k systému (našeho nebo cizího)
- od verze k verzi
- z formátu do formátu (a zpět)

*Přestože se intenzivně věnujeme školení knihoven,
stále se potýkáme*

*s „různou“ kvalitou záznamů, které stále
porovnáváme a „marně“ slučujeme ☹*

ček, augustin]

L

Dětský tělocvik v rodině. Sestavil Aug. Očenášek. V Praze
[1919]. 8.

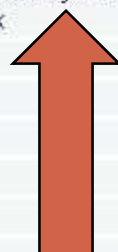
Knihovna praktických příruček. V Praze [1919]
8. Sv. 4. (54 F 3937)

zobrazení záznamu

V **základním (standardním) zobrazení** získáte kliknutím na údaje v poli **Ve fondu** informace o příslušné knihovně, která dokument vlastní. Pokud knihovna poskytla údaje k propojení do lokální báze, kliknutím na tlačítko **Lokální záznam** zjistíte aktuální stav exemplářů/jednotek a možnost výpůjčky (otevře se **samostatné okno** prohlížeče).

Zvolte formát: [Standardní](#) -- [Katalogizační záznam](#) -- [Stručný záznam](#) -- [MARC](#) -- [Citace](#)

LDR	-----nam-a22-----a-4500
FMT	BK
001	KN3184000000059264
003	CZ-PrSKC
005	20011003000000.0
008	011003s2001----xr-----u-----cze--
020	a 80-7257-541-4 : c 189.00 Kč
040	a [REDACTED]
1001	a Griffin, W.E.B. : d 1929- 4 aut
24510	a Agenti v boji : b [Muži ve válce]. n [4. díl], p [navazuje na Válka špiónů] / c W.E.B.Griffin ; přeložil Radovan Šimek
24630	a [navazuje na Válka špiónů]
250	a 1. vyd.
260	a Praha : b BB art, c 2001
300	a 353 s. ; c 21 cm
500	a 882/2001
500	a Originál: The fighting agents
500	a Vydal Jiří Buchal
651 7	a Afrika 7 ge137148 2 czenas
6530	a válečné romány a 2. světová válka a 1943 a Evropa a Pacifik a špiónáž a organizace a akce a ságy
7001	a Šimek, Radovan 4 trl
900	a SKC001 b 12
910	a SKC001 x 000059264 w 1
SYS	006201392

Kvalita záznamů (nová produkce)

Databáze Národní knihovny ČR

Aktuální báze: SKC

Konec	Přihlášení	Databáze	Dílčí báze	Nastavení	Otázky	Nápověda
Vyhledávání / Rejstříky		Výsledky dotazu	Předchozí dotazy	Schránka	Historie	

[Přidat do schránky](#) | [Uložit/odeslat](#) | [Získejte JIB](#) | [Služby pro knihovny](#)

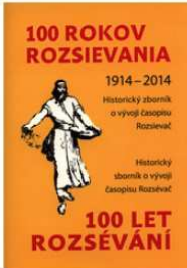

SKC - Úplné zobrazení záznamu

V základním (standardním) zobrazení získáte kliknutím na údaje v poli **Ve fondu** informace o příslušné knihovně, která dokument vlastní. Pokud knihovna poskytla údaje k propojení do lokální báze, kliknutím na tlačítko **Lokální záznam** zjistíte aktuální stav exemplářů/jednotek a možnost výpůjčky (otevře se samostatné okno prohlížeče).

Zvolte formát: [Standardní](#) -- [Katalogizační záznam](#) -- [Stručný záznam](#) -- [MARC](#) -- [Citace](#)

Záznam 1 z 1 [◀ Předchozí záznam](#) [▶ Další záznam](#)

Název	● 100 rokov rozsievania : 1914-2014 : historický zborník o vývoji časopisu Rozsieváč = 100 let rozsévání : historický sborník o vývoji časopisu Rozséváč
Nakl. údaje	Brno : Brněnská tisková misie, 2014
Popis (rozsah)	62 s. : il. (převážně barev.), 1 mapa, portréty, faksim. ; 21 cm
Ve fondu	<ul style="list-style-type: none"> ● ABA001 [NK ČR Praha] -- prezenčně Lokální záznam ● BOA001 [Moravská zemská knihovna Brno] -- sign. 2-1257.640 Lokální záznam ● OLA001 [Vědecká knihovna Olomouc] -- sign. 1-279.649 Lokální záznam
	Zobrazit na mapě
Číslo nár.bibl.	cnb002603608
ISBN	978-80-905543-2-0 (brož.)
Poznámka	Chronologický přehled
Předmět. heslo	● Rozséváč
Předmět. heslo	* 20.-21. stol.
Předmět. heslo	* 1914-2014
Předmět. heslo	<ul style="list-style-type: none"> ● náboženské časopisy -- Česko -- 20.-21. stol. ● náboženské časopisy -- Slovensko -- 20.-21. stol. ● baptismus -- 20.-21. stol.

LDR -----nam-a22-----a-4500
 001 cpk20021123733
 003 CZ-PrNK
 005 20131113145739.0
 007 ta
 008 020904s2002----xr-----g-----000-p-cze--
015 |a cnb001123733
 020 |a 80-7309-057-0 (brož.)
035 |a (OCoLC)51191254
 040 |a ABA001 |b cze
 1001 |a Seifert, Jaroslav, |d 1901-1986 |7
|k01110657 |4 aut
 24510 |a Jablko z klína ; |b Ruce Venušiny ; Jaro,
 sbohem / |c Jaroslav Seifert
 250 |a 1. vyd.
 260 |a Praha : |b Levné knihy KMa, |c 2002
 300 |a 216 s. ; |c 17 cm
 4901 |a Edice českých autorů
 655 7 |a česká poezie |7 fd133958 |2 czenas
 655 7 |a výběry |7 fd133853 |2 czenas
70012 |a Seifert, Jaroslav, |d 1901-1986. |t Ruce
Venušiny
70012 |a Seifert, Jaroslav, |d 1901-1986. |t Jaro,
sbohem
 830 0 |a Edice českých autorů (Levné knihy KMa)

Standardy pro spolupráci se SK ČR

- ✦ výměnný formát MARC 21 / **UNIMARC** výhledově opustíme
- ✦ standard pro jmenné zpracování - ISBD
- ✦ pravidla pro jmenné zpracování - AACR2 **od 1.4.2015 RDA**
- ✦ pro věcné zpracování - notace MDT , Konspekt
- ✦ Instrukce - stanoví strukturu a obsah minimálního záznamu pro SK ČR / nebo doporučeného záznamu
 - k dispozici od počátku sběru*
 - tištěné monografie (1994 návrh, 1996 schválení)*
 - speciální dokumenty (1998 návrh, 1999 schválení)*
 - tištěné seriály (1998 návrh, 1999 schválení)*
- Aktuální info o MZ:
<http://www.caslin.cz/spoluprace/standardy/standardy-pro-souborny-katalog-cr/>

Nová kat. pravidla RDA vyžadují MARC 21

- Informace k MARC 21 najdete na : <http://www.nkp.cz/o-knihovne/odborne-cinnosti/zpracovani-fondu/katalogizacni-politika/katalogizacni-politika/marc21-soubor>
- konzultace ke konverzím Vám poskytne : Mgr. Edita Lichtenbergová (edita.lichtenbergova@nkp.cz)
- SK ČR může knihovnám nabídnout kontroly výsledků konverze dat z UNIMARC do MARC21 (případě zájmu kontaktujte : eva.svobodova@nkp.cz)
- MK ČR - finanční podpora konverze do MARC21 (v roce 2014 v rámci druhého kola VISK3)

Minimální záznam pro SK ČR

- **Minimální záznam RDA/MARC 21 pro textové monografické zdroje** : <http://www.nkp.cz/o-knihovne/odborne-cinnosti/zpracovani-fondu/katalogizacni-politika/minimalni-zaznam-rda-marc-21-pro-textove-monograficke-zdroje>
- **Doporučený záznam** : http://www.nkp.cz/o-knihovne/odborne-cinnosti/zpracovani-fondu/katalogizacni-politika/Doporaznam_RDA_opr.pdf
- na minimálním záznamu pro seriály a speciální druhy dokumentů se pracuje

Pracovní skupina pro SK ČR

- Prezentace z Pracovní skupiny pro SK ČR a zápisy jsou dostupné na adrese :

<http://www.caslin.cz/pro-uzivatele/folder.2006-09-19.5764354832/rok-2014/>

... ze zápisu PS pro SK ČR

- Záznamy zpracované do 31. 3. 2015 budou do SK ČR přijímané výhradně zpracované podle AACR2.
- Od 1. 4. 2015 budou nové záznamy (katalogizované s knihou v ruce) přijímány do SK ČR zpracované i podle RDA.
- Při deduplikaci budou upřednostňovány záznamy Národní knihovny ČR, záznamy dalších knihoven dle kvality.
- Záznamy z [retrokonverze](#) budou až do jejího skončení přijímány v AACR2 – bezpodmínečně zasílané zvlášť a speciálně označené.
- UNIMARC pro RDA nevyhovuje. Formát UNIMARC bude SK ČR podporovat pouze po přechodné období (Přechodné období : 12 měsíců od zavedení RDA do české katalogizační praxe).
- Záznamy, které budou do SK ČR po 1.4.2015 dodány v RDA, nebude SK ČR schopen vydávat ke sdílení v UNIMARCu v uspokojivé kvalitě.

Doplnění konverze polí záznamu MARC 21 <> UNIMARC v souvislosti se zavedením katalogizačních pravidel Resource Description and Access (RDA)

MARC 21	Podpole	Název	UNIMARC	Podpole	Název
020__		Mezinárodní standardní číslo knihy (ISBN)(O)	010__		Mezinárodní standardní číslo knihy (ISBN)(O)
	\$q	vysvětlivka (O)		\$b	vysvětlivka (O)
264_1		Nakladatel (O)	210__		Nakladatelské údaje (O)
	\$a	místo vydání (O)		\$a	místo vydání (O)
	\$b	jméno nakladatele (O)		\$c	jméno nakladatele (O)
	\$c	datum vydání (O)		\$d	datum vydání (O)
<p>Nové MARC 21 pole 264 se konvertuje zjednodušeně do standardního pole UNIMARC 210 (v MARC 21 jsou pro tento typ konverze vždy k dispozici data, pole 264 s hodnotou indikátoru 1 je povinné na minimální úrovni.)</p>					
336__		Typ obsahu (O)	936__*		Typ obsahu (O)
	\$a	slovní označení typu obsahu (O)		\$a	slovní označení typu obsahu (O)
	\$b	kód typu obsahu (O)		\$b	kód typu obsahu (O)
	\$2	zdroj (NO)		\$2	zdroj (NO)
337__		Typ média (O)	937__*		Typ média (O)
	\$a	slovní označení typu média (O)		\$a	slovní označení typu média (O)
	\$b	kód typu média (O)		\$b	kód typu média (O)
	\$2	zdroj (NO)		\$2	zdroj (NO)
338__		Typ nosiče (O)	938__*		Typ nosiče (O)
	\$a	slovní označení typu nosiče (O)		\$a	slovní označení typu nosiče (O)
	\$b	kód typu nosiče (O)		\$b	kód typu nosiče (O)
	\$2	zdroj (NO)		\$2	zdroj (NO)

UNIMARC > MARC21 v průběhu roku 2014 (stav k 14.11.2014)

- Pokud knihovny mění formát , je potřeba, aby tuto změnu avizovala správci SK ČR a poslala vzorek dat v novém formátu
- *12 knihoven přispívajících do SK ČR změnilo formát souborů pro dávkové zasílání dat, nebo takovou změnu avizuje.*
- *Žádné závažné chyby souborů, či záznamů tento přechod zřejmě nepřinesl, testování zatím trvá.*

Pořád jsme na jedné lodi

Děkuji za pozornost.